

Γιάννης Ζαρκάδης Εισήγηση 2007

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΑΔΗΣ

Τα φτερά της ποίησης και τα φώτα της επιστήμης

Αν ο λόγος και ιδίως ο ποιητικός, διακονούσε στην αρχαιότητα και την αλήθεια και τη φαντασία των ανθρώπων, μέχρι και την αναγέννηση –μαζί με άλλες μορφές τέχνης– εξακολουθούσε να είναι κύριος μοχλός μάθησης. Τους δύο τελευταίους αιώνες η επιστήμη με την τεχνολογία μαζί κατέλαβε στις σύγχρονες κοινωνίες –και ιδιαίτερα στις δυτικές– κάθε ζωτικό χώρο στις βασικές ανθρώπινες ανάγκες, οδηγώντας την ποίηση –μαζί και τις άλλες μορφές τέχνης– στο ρόλο ενός ενδιαφέροντος «πλεονασμού». Αλλά αν οι επιστήμες θεραπεύουν την αλήθεια η ποίηση θεραπεύει τις ανθρώπινες αλήθειες, και αν στο εργαστήριο των επιστημών συσσωρεύουμε γνώσεις και μαθαίνουμε κατακερματίζοντας την πραγματικότητα, στο εργαστήριο της ποίησης αφαιρούμε γνώσεις πλησιάζοντας στοιχεία της αρχέγονης ύπαρξής μας, με συγκίνηση. Γιατί η ποίηση είναι το ακυροβόλιο όπου δένει και το πέλαγος που ανοίγεται στ' ανοιχτά η συμπαντική ύπαρξη του ανθρώπου. Γιατί, αν το DNA είναι το κληρονομικό υλικό του ανθρώπινου οργανισμού, ο λόγος είναι το γενετικό υλικό των ανθρώπινων κοινωνιών και των συναισθημάτων τους, εαυτών και αλλήλων. Τι είναι λοιπόν η ποίηση αν όχι ο μηχανισμός για την επιβίωση, την εκδήλωση και την αποσιώπηση, τη μετάδοση και την εξέλιξη του γεννήτορα λόγου. Γιατί χωρίς την ποίηση όχι, δεν θάμαστε φτωχοί, αλλά οστά επενδυμένα.